

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/66/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521010306
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2521010306.7

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaniach obžalovaného, poškodenej C. D. B. a poškodenej E. B. proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 22.06.2022 sp. zn. 8T/94/2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.10.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, a poškodenej C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a j ú.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku sa odvolanie poškodenej E. B., nar. XX.XX.XXXX, ako podané oneskorene, z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Piešťany bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času najmenej od 16.11.2014 do 27.6.2021 v F. na ulici G. B. H. XXXX/XX v nájomnom sociálnom byte, ako manžel zdravotne ťažko postihnutej E. B. a súčasne otec zdravotne ťažko postihnutej A. B. ako aj starý otec C. D. B. narodenej v roku 2009, týmto opakovane, minimálne raz za mesiac, vulgárne nadával, fyzicky ich napádal, urážal, ponižoval ich, vyhrážal sa im zabitím, vyvolával u nich stres a psychické napätie tým, že bezdôvodne vyvolával hádky a konflikty, za opaskom nosil po byte nôž a nunčáky, pričom presne nezisteného dňa v mesiaci máj, resp. začiatkom júna 2021 vošiel do detskej izby, kde dal maloletej vnučke C. D. B. dve facky, na čo začala plakať a kričala, následne ju chytil predlaktím pod krkom a zvalil na posteľ, na čo A. B. a E. B. vbehli do izby a odtiahli ho od maloletej a dňa 27.6.2021 v čase asi o 12:30 hod. fyzicky napadol v kuchyni bytu dcéru A. B., na ktorú napľul, predlaktie jej dal ku krku a pritisol k stene, pričom táto sa mu vytrhla, a keď sa ho E. B. spýtala, prečo dcéru stále bije, namieril jej k tvári blízko očí päšť, na čo dcéra A. B. telefonicky privolala políciu, čím takýmto konaním spôsoboval svojej manželke E. B. a maloletej vnučke C. D. B. psychické a fyzické utrpenie.

Za túto trestnú činnosť okresný súd uložil obžalovanému podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd odkázal poškodených E. B. a C. D. B. s ich nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy na konanie na civilný proces alebo pred iným príslušným orgánom.

Okresný súd zdôvodnil svoje rozhodnutie v rozsahu č.l. 1290-1304 spisu.

Proti tomuto rozsudku podali odvolania obžalovaný A. B. voči výroku o vine, treste i konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, poškodené C. D. B. a E. B. voči výrokom o náhrade škody.

Obžalovaný A. B. v písomnom zdôvodnení odvolania prostredníctvom obhajcu JUDr. Mgr. Mariána Kropaja, PhD. namietal, že obhajoba už v záverečnej reči žiadala súd, aby bol na základe vykonaného dokazovania oslobodený spod obžaloby, pretože skutočnosti uvádzané v skutkovej vete obžaloby sa v konaní nepreukázali. Obžalovaný poukázal na všetky skutkové (pravdivé) tvrdenia, ktoré uviedol vyšetrovateľom a súdu pri svojich výsluchoch a písomných podaniach adresovaných samostatne a prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Obžalovaný sa nedopustil protiprávneho konania, nenaplnil skutkovú podstatu uvádzaného trestného činu a ani iného trestného činu. Od začiatku uvádza, že vznesené obvinenie, resp. obžaloba sa nezakladajú na pravde, je nezákonné a treba ho zrušiť.

Ďalej obhajca poukázal na to, že okresný súd vykonal všetky dôkazy, ktoré žiadala prokuratúra, ale kľúčového svedka celého prípadu nevypočul. Podľa jeho názoru mal svedok G. I. v prípravnom konaní zásadnú výpoveď. Zdôraznil, že ide o svedka, ktorý žil s rodinou B. v spoločnej domácnosti dlhé obdobie. Význam jeho výpovede dokladá aj preukázaná výpoveď svedka A. B. vplyvať na výpoveď svedka I., keď sa spolu po telefonickom dohovore stretli v Kauflande a vznikla tendencia ovplyvniť svedkovu výpoveď. Napriek tomu svedok I. vypovedal, že za to dlhé obdobie, čo spolu žili v spoločnej domácnosti, nedošlo medzi nimi k žiadnemu konfliktu.

Namietajúč skutočnosť, že došlo k opakovanému porušeniu základných práv obžalovaného, a to už v prípravnom konaní, obhajca poukázal na osobu obžalovaného, ktorý je srbskej národnosti, neovláda plynule slovenský jazyk, nerozumie významu odborných slov a terminológií, nikdy nebol súdne trestaný a nikdy nebol ani vzatý do väzby. Obžalovaný má 71 rokov. Všetky tieto skutočnosti mali byť brané do úvahy a k obžalovanému malo byť prístupované primerane ohľaduplne s rešpektovaním prezumpcie neviny so znalosťou jeho zrejmých obmedzení. Preto podľa názoru obhajcu bolo zásadne porušené právo obžalovaného na prezumpciu neviny a jeho právo na obhajobu. Pokiaľ v zápisnici zadržaného-podozrivého zo dňa 28.06.2021 bolo uvedené ustanovenie § 123 ods. 1 Trestného poriadku, tak toto ustanovenie nebolo podozrivému umožnené realizovať, hoci mal v slovenskom jazyku pripravené poznámky a z dôvodu nedostatočného ovládania slovenského jazyka, ich chcel používať z dôvodu, aby vypovedal úplne, bez opomenutia dôležitých skutočností v stresovej situácii pri existencii jazykovej bariéry, v čase čo viac ako deň po obmedzení osobnej slobody a obmedzení v bežnom živote starobného 71-ročného dôchodcu. Obvinenému zobrali všetky papiere. Obvinený od 54 rokov nosí okuliare a ani okuliare mu nedali, aby si mohol prečítať predkladanú zápisnicu predtým, ako ju mal podpísať. Obvinený žiadal, aby bol pri jeho výpovedi prítomný tlmočník do srbského jazyka. Je zrejmým porušením práv obvineného, keď má podpisovať zápisnicu o svojom výsluchu bez toho, aby si ju mohol riadne prečítať. Výsluch obvineného nie je dokumentovaný prostredníctvom zvukovo-obrazového zariadenia, preto je potreba dôsledného rešpektovania procesných práv obvineného občana inej národnosti o to naliehavejšia v záujme spravodlivosti a rešpektovania práv obvineného nevinného. Túto potrebu zvyšuje aj tá skutočnosť, že podozrivý pri výsluchu nemal prítomného právneho zástupcu.

Podľa názoru obhajcu mal okresný súd najprv rozhodnúť o ustanovení obhajcu a výsluch, resp. rozhodovanie o väzbe sa nemalo konať bez prítomnosti ustanoveného obhajcu, keďže ako je zrejmé, obvinený trval na ustanovení obhajcu už v konaní o rozhodovaní o väzbe. O návrhu obvineného okresný súd rozhodol až 01.07.2021, teda až po výsluchu a predchádzajúcom vzatí obvineného do väzby. Súd o tom nerozhodol, čím bolo podľa obhajoby zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Pokiaľ ide o samotné obvinenie, resp. aj neskôr podanú obžalobu, tak obhajoba zdôraznila, že obvinenie obvineného je nepravdivé. Vlas na hlave by neskivil, má ťažkosti 5 kg nosiť a nie zodvihnúť a škrtiť, je to klamstvo. Zároveň obhajoba poukázala na rozdiely vo výpovediach vypočúvaných svedkýň k incidentu. Obvinený žiadal, aby bol incident riadne vyšetrený v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku, aby boli s rovnakou starostlivosťou objasnené okolnosti svedčiace aj v prospech obvineného.

Z vykonaného dokazovania nevyplývalo naplnenie skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona.

Obhajca namietal, že z doteraz vykonaného dokazovania všetkých vypočúvaných svedkov (s výnimkou poškodených) vyplýva, že žiadne týranie sa nedialo. Obhajoba má právo navrhnúť doplnenie dokazovania, čo aj využila napr. návrhom zo dňa 05.08.2021. Obhajoba poukázala na všetky doteraz realizované výpovede svedkov, pričom v odôvodnení odvolania bližšie poukázala najmä na výpoveď J. G. zo dňa 30.07.2021, výpoveď K. L. zo dňa 05.08.2021, výpoveď L. M. zo dňa 20.08.2021, výpoveď L. D. zo dňa 23.08.2021, výpoveď G. M. zo dňa 23.08.2021, výpoveď G. I. ako aj na výsluch svedkyne J. C. N. zo dňa 17.08.2021. K uvedenému obhajca uviedol, že pokiaľ si chcel ráno obvinený opláchnuť tvár, prípadne vykloktať ústa a toto jeho konanie malo údajne spustiť hádku, tak toto je nepochopiteľné. Pokiaľ ide o verbálne prejavy obvineného, ktorý mohol reagovať na realizáciu procesných úkonov a následne obvinenie prekvapene a nechápavo, tak aj toto možno vnímať ako šokovú reakciu, kedy nevinný človek vo vyššom veku sa ocitne medzi policajtami bez právneho zástupcu bez dôkladnej znalosti odbornej právnickej terminológie a procesných úkonov.

Poukazujúc na výpoveď svedkyne A. B. zo dňa 04.08.2021 a dňa 26.08.2021 obhajca uviedol, že tieto vyjadrenia nekorešponujú s vykonaným dokazovaním. K jednotlivým statiam predmetnej výpovede obhajca uviedol, že v prebiehajúcom vyšetrovaní bolo navrhnuté preverenie skutočných pohybov na bankovom účte obvineného priamo v banke na základe predložených výpisov z bankového účtu obvineného. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obvinený pri sebe peniaze nemá, pretože žiadal p. M., aby mu peniaze poslala. V konaní sa nepotvrdilo podozrenie, že obžalovaný mal nosiť po byte nuncčáky a nôž. Ďalej dôvodil, že svedkyňa A. B. ponúkla svedkovi I. bývanie v ich byte, keďže nemá trvalý pobyt. Dcéra A. obžalovanému neoprávnene vyberala peniaze z jeho účtu v F. O., obžalovanému mala nadávať, že je starý vy....ý k...t a vyhľadala ho z kuchyne. Povedala mu, že sa bude snažiť, aby ho dostala z toho bytu silou mocou, lebo ona pozná všetky paragrafy, čo prečítala na google a obžalovaný je sprostý cigáň, ktorý žije toľko rokov na Slovensku a nerozumie ničomu.

Obhajca namietal, že okresný súd nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, keď nevypočul G. I. a nevenoval náležitú pozornosť tvrdeniam obžalovaného. Napriek tomu aj na základe neúplne vykonaného dokazovania je zrejmé, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Práve naopak je možné ustáliť, že sa skutok nestal. Z dokazovania vyplývalo, že rodina B. je temperamentná, čo ale v žiadnom prípade nemôže potvrdzovať týranie.

Pokiaľ ide o C. a E. B., tak v konaní bolo jednoznačne na základe znaleckého dokazovania preukázané, že na ich aktuálny zdravotný stav mali vplyv rôzne aspekty života. V prípade C.: išlo najmä o šikanu v škole a prípade E. B. ťažké detstvo. Obhajca tiež poukázal na to, že obvinený má čistý register trestov a celý život pracoval. Podľa jeho názoru sú tak minimálne pochybnosti o vine obvineného, a preto by mal súd v zmysle zásady In dubio pro reo oslobodiť obžalovaného spod obžaloby. Po oboznámení sa s napadnutím rozsudkom súdu prvého stupňa obhajoba zastáva názor, že okresný súd vykonal dôkazy len jednostranne v neprospech obžalovaného a neprihliadol na dôkazy svedčiace o jeho nevine. Konštatovanie viny obžalovaného nevyplýva z vykonaného dokazovania. Záverom obhajca žiadal, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na prvostupňový súd, prípadne aby rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že oslobodí obžalovaného spod obžaloby.

Obžalovaný A. B. v písomnom doplnení odvolania doručenom krajskému súdu dňa 14.10.2022 navrhoval, aby odvolací orgán vypočul svedkov: 1. G. I., ktorého prvostupňový súd nevedel nájsť, pritom obvinený nemá vedomosť, že by zomrel alebo bol v nemocnici, pričom súdu poskytol telefónny kontakt a adresu jeho posledného bydliska; 2. L. M. – sestru manželky obvineného vypočuť k rodinným vzťahom; 3. P. O. – sestru manželky obvineného vypočuť k rodinným vzťahom; 4. G. M. – vypočuť k rodinným vzťahom rodiny B.; 5. L. D. – vypočuť k vzťahom medzi manželmi B.; 6. K. L. – vypočuť k susedským vzťahom a vzťahom medzi rodinnými príslušníkmi B.; 7. J. G. – vypočuť k okolnostiam zadržania.

Poškodená C. D. B. v písomnom zdôvodnení odvolania prostredníctvom ustanovenej opatrovníčky L. K. P. uviedla, že výrok o náhrade škody považuje za nesprávny. Poukazujúc na § 287 ods. 1 Trestného poriadku uviedla, že účelom novelizácie tejto vety Trestného poriadku bolo zjednodušiť postup pre poškodených, ktorých súdy väčšinou odkazujú na nárok na náhradu škody na civilný proces, pričom z pohľadu poškodeného je procesne veľmi náročné a zdĺhavé domáhať sa nároku na náhradu škody

v dvoch súdnych konaniach, ktoré majú dva základné stupne. Opatrovníčka zastávala názor, že uvedený argument platí tým viac v danom prípade, keď ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy dieťaťa, ktoré je obeťou trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, a teda v zmysle zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov ho tak skutočnosť, že sa jedná o dieťa ako aj to, že je obeťou trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, zaraďuje medzi obzvlášť zraniteľné obeť.

Ďalej opatrovníčka poukázala na skutočnosť, že hoci nahradenie pojmu „morálna škoda“ pojmom „nemajetková ujma“ v zákone č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov, t. j. v osobitnom zákone, na ktorý odkazuje § 287 ods. 1 Trestného poriadku, nebolo premietnuté do znenia ustanovenia § 287 ods. 1 Trestného poriadku, s poukazom na aktuálne znenie osobitného zákona, z. j. zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a dôvodovú správu k novele zákona č. 274/2017 Z. z., podľa ktorej význam pojmov morálna škoda a nemajetková ujma je rovnaký, tiež vzhľadom na účel ustanovenia § 287 ods. 1 druhej vety Trestného poriadku sledovaný zákonodarcom. Podľa názoru opatrovníčky slovami „morálna škoda spôsobená úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona“ podľa § 287 ods. 1 druhej vety Trestného poriadku je treba rozumieť aj nemajetkovú ujmu podľa zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov.

Poukazujúc na § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a na zákon č. 663/2017 Z. z. o minimálnej mzde v znení účinnom od 01.01.2021 bola opatrovníčka toho názoru, že v súlade s Trestným poriadkom a tiež v zhode s deklarovávaným prístupom k obetiam trestných činov najmä detským obetiam a obetiam domáceho násillia, pretransformovaným aj do aktuálnej zákonnej úpravy bolo, aby súd pri rozhodovaní o nároku poškodenej C. D. B. na náhradu nemajetkovej ujmy podľa osobitného zákona č. 274/2017 Z. z., uplatnenom riadne a včas a vo výške podľa tohto zákona, postupoval podľa § 287 ods. 1 druhej vety Trestného zákona.

Záverom preto navrhovala, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písmeno f) Trestného poriadku zrušil vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol o uplatnenom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy poškodenej maloletej C. D. B. podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku.

Poškodená E. B. písomne odôvodnila svoje odvolanie v rozsahu na č. I. 1140-1442 spisu.

Prokurátor okresnej prokuratúry sa vzdal práva na podanie odvolania, k odvolaniu obžalovaného A. B., poškodenej C. D. B. a poškodenej E. B. sa i napriek výzve okresného súdu bližšie písomne nevyjadril.

Konanie na odvolacom súde:

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie v prítomnosti obžalovaného, jeho obhajcu, prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava, opatrovníčky poškodenej C. D. B. a tlmočnice, a zároveň v súlade s procesnými pravidlami v neprítomnosti poškodenej E. B..

Zástupkyňa krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí krajského súdu uviedla, že argumentáciu obžaloby, uvedenej v odôvodnení odvolania, považuje za nedôvodnú. Ide v podstate o podobnú argumentáciu, ktorá bola uvedená v záverečnej reči. Pokiaľ ide o napádanie znaleckého dokazovania, vrátane výpovede znalkyň pribratých do konania, vo vzťahu k E. B. a mal. C. obžalovaný selektívne poukazuje na určité skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru mohli mať vplyv na aktuálny zdravotný stav poškodených, z čoho odvodzuje svoju nevinu, opomína však ostatné podstatné závery znaleckého skúmania oboch znalkyň, napríklad, že poškodená E. B. pociťovala konanie svojho manžela ako ťažké príkorie alebo záver, že správanie obžalovaného spôsobovalo mal. C. psychické utrpenie. K výpovedi svedka G. I., tento síce nebol vypočutý na hlavnom pojednávaní, ale z jeho prečítanej výpovede z prípravného konania okrem iného vyplýva, že obžalovaný bol násilný aj voči nemu, keď v jednom prípade prišiel do bytu ich rodiny na zavolanie brata Slažany, že ju obžalovaný napadol. Prokurátorka mala za to, že v konaní pred súdom nevznikli také procesné pochybenia ani vady, ktoré by mali vplyv na zákonnosť výrokov rozsudku. Pokiaľ ide o odvolanie poškodených na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody, neboli splnené zákonné podmienky, a preto ich odvolanie rovnako ako odvolanie obžalovaného navrhovala zamietnuť ako nedôvodné.

Opatrovníčka poškodenej C. D. B. sa pridržala návrhu, ako ho uviedla v písomnom vyhotovení odvolania.

Obhajca JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD. uviedol, že sa pridrižiava podaného odvolania s návrhom, aby bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený, alternatívne ak odvolací súd dospeje k názoru nedostatočne vykonaného dokazovania, aby vrátil vec súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný A. B. súhlasil s tým, čo povedal jeho obhajca a žiadal, aby bol oslobodený. Zároveň priložil do spisu svoje rozsiahle písomné vyjadrenie, v ktorom (skrátene) uviedol svoju verziu udalostí, ktoré sa mali stať 27.6.2021. V tejto dôvodil, že mu bolo zabránené sa umývať, že mu manželka s dcérou začali nadávať, že ho dcéra A. zbila a nastriekala sprej do očí, že sa nemohol brániť, pričom dcéra zavolala policajtov, ktorí ho obvinili, že ich týra, ale to nie je pravda. Vždy, keď mu nadávali, tak sa otočil a odišiel do svojej izby, pretože nechcel, aby bola konfliktná situácia. Ďalej uviedol, že ho A. okradla o peniaze, srbský dôchodok od roku 2019 a do roku 2021 a nepriznala sa na súde. Ďalej že bol hladný, zakázali mu jesť, vyhrážali sa mu, že keď niečo z chladničky zoberie, tak uvidí, čo mu urobia a zavolajú policajtov. Uviedol, že E. by mala byť potrestaná podľa § 345 za ohováranie a krivé obvinenie. Ďalej poukázal na výsluchy svedkov- L. M., P. O., G. M. a L. D., ako aj na to, že E. a A. sa sťažovali na L. L. O. ako aj na súdnu znalkyňu D. O.. Ďalej, že sa E. sťažuje, že ju znásilňoval, ale to klame, nikdy v živote to neurobil a že sa bude sťažovať aj prezidentke, aby dostal doživotný trest, lebo súdnictvo na Slovensku nie je spravodlivé a že keby ho prepustia na slobodu, tak ich zabije, avšak to nie je pravda. Obžalovaný ich nechce vidieť ani počuť, lebo ho krivo obvinili a urobili mu to, že trpel 14 mesiacov v Leopoldove, pritom má čistý register trestov a A. má plný register trestov, a súd by mal konať podľa § 345. Ďalej, že A. sa má pochváliť, že dala otca do basy s pomocou dopredu napísaného obvinenia a podala ho policajtom, ktorí sa samí prezradili, že zobrali papiere a ona sa priznala, že im podala papiere a že jej pomohol policajt, ktorého pozná na Policajnom zbore a volá sa J. M.. Súd by mal konať tak, ako hovorí zákon a to proti A. a E., ktorá na súde odmietla vyšetrovanie na parkinsona, tú chorobu má od narodenia, s vekom sa jej to zhoršilo, a on za to nemôže, oklamala doktorov, aby dostala invalidný dôchodok. Rovnako aj A. by mala byť trestaná, že sa stará o svoju mamu a dostáva 433 Eur a E. nemá parkinsona. Obžalovaný namietal, že prečo policajti neurobili zápis, keď prišli a pýtali sa, kto volal a jeho kontrolovali, pričom nič nenašli. Keď sa sťažoval, že mu A. strekla sprej do očí, povedali, aby bol ticho. Že ho A. obvinila, že jej ukradol peniaze. Pýtal sa, že kde je pravda, čo urobili s ním, keď všetko konali bez advokáta a dali ten paragraf, čo nemali pravdu, ako konali. Ďalej obžalovaný sľuboval, že povedie riadny život a splní povinnosti, že sa nestretne s osobami, ktoré podali trestné oznámenie, že bude bývať u kamarátovej manželky I. D., ktorá dala záruku a čestné prehlásenie, a keď bude treba, bude sa hlásiť každý deň. Všetko, čo povedal na súde, sa aj potvrdilo, nič neklamal a manželka a dcéra všetko klamali. Namietal konanie prokurátorky ako aj to, čo povedala sudkyňa, že p. I. zmizol, pričom on by podľa obžalovaného povedal celú pravdu v jeho prospech. Dôvodil, že on je obeť celého procesu, a bol krivo obvinený na výsluchu, keď nemal advokáta a ani nevedel, za čo je obvinený, ani tlmočníka nemal. Ďalej namietal, že sudca F. E. porušil jeho ľudské práva podľa protokolu Európskej únie, lebo mu nedal možnosť sa brániť a dohodnúť s ním na kratšom roku na súde ani s advokátom, aby mu oznámil, za čo je obvinený. Pýtal sa, či chce advokáta, obžalovaný odpovedal „áno“ a podali mu tri papiere do ruky, ktoré policajt zobral z ruky. Poučenie, aké má práva sa brániť na súde, ani neprečítal a bez podpisu to zobral a ani okuliare nemal, pritom keď sa pýtal, aby mu ich dali, ani to mu ich nedali, papiere hneď dali do obálky. Uviedol, že rozmýšľa, že niečo spraví proti sebe, lebo neznáša ani psychicky ani fyzicky to utrpenie. Ďalej obžalovaný citoval výpovede svedkov z prípravného konania. Svedkyňa C. vypovedala, že nie je pravda, že dedko po byte 5 rokov nosil nuncháky a nôž, ako ho A. obviňuje ako aj to, že ona dedka nezablokovala, ale čaká, kedy dedka pustia, aby mu zavolala.

Krajský súd skôr, ako vec meritórne preskúmal, sa zaoberal tým, či boli odvolania podané oprávnenou osobou a či boli podané včas, pričom zistil, že obžalovaný A. B. a poškodená C. D. B. sú osobami oprávnenými na podanie odvolania a tiež, že podali odvolanie v zákonom stanovenej lehote, ktoré aj písomne odôvodnili. Rovnako tiež zistil, že poškodená E. B. je osobou oprávnenou na podanie odvolania no toto podala po zákonom stanovenej lehote, pričom z obsahu spisového materiálu vyplýva, že rozsudok okresného súdu jej bol riadne doručený dňa 08.07.2022, okresným súdom bola v doručenom rozsudku náležite poučená o možnosti podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia, t. j. do 25.07.2022 (pondelok), pričom z obsahu spisu vyplýva, že poškodená podala odvolanie na pošte v Piešťanoch až dňa 10.08.2022 (č.l. 1440 spisu).

Vzhľadom k tomu, že poškodená E. B. podala odvolanie až dňa 10.08.2022, nemožno považovať lehotu na jeho podanie za zachovanú, preto krajskému súdu nezostávalo iné, ako odvolanie poškodenej E. B. ako oneskorene podané v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť.

Krajský súd, na základe riadne a včas podaného odvolania obžalovaným A. B. a poškodenou D. C. B., podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolania obžalovaného A. B. a poškodenej D. C. B. nie sú dôvodné.

K odvolaniu obž. A. B.:

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, postupoval v súlade s Trestným poriadkom, na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné dôkazy v rozsahu potrebnom pre náležité zistenie skutočného stavu vecí nevyhnutného pre zákonné a objektívne rozhodnutie. Okresný súd tiež dodržal všetky zákonné ustanovenia, zmyslom ktorých je zabezpečenie práva obžalovaného na obhajobu, následne v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku vykonané dôkazy vyhodnotil po uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel tak ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré zodpovedajú vykonaným dôkazom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku potom okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku jasne vyložil, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si vzájomne odporujú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, ako sa prvostupňový súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

K výroku o vine:

Krajský súd vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému a ustálenému prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku nemá žiadne výhrady, závery prvostupňového súdu si v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

S prihliadnutím na obsah odvolacích námietok obžalovaného krajský súd zhodne, ako súd I. stupňa nemal pochybnosti o vine obžalovaného tak, ako mu to kladie za vinu obžaloba a prvostupňový rozsudok.

Vina obžalovaného bola jednoznačne preukázaná výpoveďou svedkov poškodenej E. B. a poškodenej C. D. B., ktoré boli priamo zainteresované do viacerých incidentov, pričom ich výpovede hodnotí aj odvolací súd v zhode s právnym názorom okresného súdu, ako hodnoverné, jednoznačne a nespochybniteľne usvedčujúce obžalovaného zo spáchania predmetného skutku tak, ako to ustálil na hlavnom pojednávaní okresný súd. Tieto svedkyne poškodené jasne a zrozumiteľne popísali skutočnosti, ktoré mali za dôležité a ktoré sa týkajú žalovaného skutku. Výpoveď svedkyň poškodenej bola podporená aj výpoveďou svedkyne A. B., pričom v súhrne tieto vyznievajú vnútorne logicky, hodnoverné a sú v dobrom logickom súlade aj s ostatnými, vo veci vykonanými dôkazmi - najmä výpoveďou svedka I., ktorý čiastočne potvrdil agresívne správanie sa obžalovaného k A. B., aj keď priamym svedkom incidentu nebol; výpoveďou svedkyne Q., ktorá počula z bytu obžalovaného asi 3 až 4 krát ženský krik, či búchanie do radiátora; výpoveďou svedkyne D. a svedkyne M., ktoré potvrdili, že sa im poškodená E. B. zdôverila o hádkach s obžalovaným ako aj to, že si nerozumejú. Výpovede poškodenej a svedkov sú podporené aj znaleckým posudkom a výpoveďou psychologičky L. O., všeobecnej lekárky L. H., psychiatricky L. Q., znalkyne PhDr. Kucharčík a znaleckým posudkom psychiatricky MUDr. Žiškovéj, pričom v rámci celého trestného konania nebol vykonaný žiaden taký dôkaz, ktorý by podstatným spôsobom spochybňoval tvrdenia poškodenej. V kontexte uvedených dôkazov preto ani krajský súd neuveril obhajobným námietkam obžalovaného A. B., nakoľko tieto považoval za tendenčné a účelové, v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti.

Aj odvolací súd je názoru, že tvrdenia obžalovaného o tom, že on bol napadnutý manželkou a dcérou, ktorá mu mala nastriekať sprej do očí, tieto tvrdenia sú ničím nepodložené s cieľom vyvinieť sa, pričom

možno v tomto smere poukázať aj na výpovede zasahujúcich policajtov, ktorí nepotvrdili, že by sa obžalovaný sťažoval na bolesť očí alebo ich začervenanie. Okrem toho udalosti zo dňa 27.06.2021 zhodne popisali manželka, dcéra a aj vnučka obžalovaného, ktorá podstatnú časť konfliktu videla. Naopak, správanie obžalovaného, ktoré mu je kladené za vinu (v celom kontexte jeho správania v žalovanom období) , potvrdzuje aj znalecké dokazovanie vypracované na obžalovaného, podľa ktorého je obžalovaný nezrelá, egoisticky ladená osobnosť, ktorá ťažko kontroluje svoj emočný prejav, je netrpezlivý, impulzívny až s výbuchmi zlosti (čo sa potvrdilo aj na hlavnom pojednávaní, keď pri výpovedi psychiatricky L. R. reagoval impulzívne a výbušne a to aj napriek tomu, že už je dlhšiu dobu mimo rodinného prostredia).

Pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka (poškodeného) k obžalovanému alebo poškodenému, teda či svedok s obžalovaným alebo poškodeným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným alebo svedkom a poškodeným), ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle ust. § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1To/97/2009 zo dňa 3.9.2009).

Proces dokazovania a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania, je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo postupovať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov. Všeobecnými pravidlami určujúcimi rozsah dokazovania a hodnotenia dôkazov sú zásady vyjadrené v ustanoveniach § 2 ods. 10 a 12 Tr. por., podľa ktorých orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie a orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Krajský súd dodáva, že na preukázanie viny obžalovaného súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí tým skôr, keď v prejednávacom prípade existujú dôkazy, ktoré si navzájom odporujú a súd svoje rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov. V danom prípade bolo povinnosťou súdu pri hodnotení vierohodnosti svedkov poškodenej E. B., poškodenej C. D. B. a svedkyne A. B. prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede týchto svedkov, teda či si neodporujú v podstatných okolnostiach, o ktorých vypovedali k logickým súvislostiam, či výpoveď svedkov je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, a či ich výpoveď je konzistentná a jednoznačne vypovedá o podstatných okolnostiach skutku.

Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny, ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je. Navyac krajský súd uvádza, že v prípade svedkýň poškodenej E. B. a poškodenej C. D. B., ako aj svedkyne A. B. nebol zistený žiadny motív krivo obviňovať obžalovaného z trestnej činnosti. Z vykonaného dokazovania nič nenasvedčuje tomu, že by mali tieto svedkyne motív k tomu, aby krivo obvinili osobu obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného vo výrokovvej časti rozsudku.

Vo vzťahu k obhajobou namietaných rozdieloch vo výpovediach vypočúvaných svedkýň k incidentu, okresný súd dostatočne skutkovo aj právne vysvetlil, z akých dôkazov a ich hodnotenia má preukázané, že stíhaný skutok sa stal tak, ako to uviedli poškodené. Obžalovaný je jednoznačne usvedčovaný výpovedami poškodenej E. B. a poškodenej C. D. B., ktoré zhodne uviedli, že obžalovaný s frekvenciou asi raz mesačne svoju manželku, dcéru a vnučku bil, kopal, predlaktím chytil pod krkom, či škrtil, vyhrážal sa im zabitím, čo vyjadroval aj srbsky „crkni“, teda zomri, vyhrážal sa im hrozením päšťou, pohrdavo s nimi zaobchádzal, hrubo a vulgárne im nadával, ponižoval ich, čo objektívne u poškodených vyvolalo strach a stres. Táto skutočnosť vyplýva aj zo skutočností, že v domácnosti žil obžalovaný oddelene od ostatných členov rodiny, pričom títo sa pred ním zamykali v obývačke, čo potvrdil aj svedok I.. Obavu z obžalovaného poškodenej E. B. vyjadrila aj pred svojou obvodnou lekárkou L. H. a opakovane aj pred psychiatrickou L. Q., u ktorej sa liečila od roku 2014, kedy bola fyzicky napadnutá obžalovaným. Skutočnosť, že správanie obžalovaného poškodenej E. B. pociťovala ako ťažké príkorie, pričom psychické utrpenie malo charakter rozvoja depresívnej symptomatiky a že u poškodenej maloletej C. správanie obžalovaného spôsobovalo psychické utrpenie, ktoré sa negatívne odrazilo na jej psychickom a emočnom stave, potvrdzuje znalecké dokazovanie. To, že špecifická vierohodnosť poškodenej E. B. bola zachovaná a že neboli zistené motívy, ktorými by sa usilovala o účelové podávanie či vedomé skresľovanie podávaných informácií, vyplýva zo znaleckého posudku Mgr. Bošiakovej. Rovnako aj u poškodenej maloletej C. bolo znaleckým dokazovaním znalkyne PhDr. Kucharčík preukázané, že maloletá je spôsobilá byť všeobecne vierohodnou, pričom špecifická vierohodnosť maloletej nie je nijak oslabená.

Z hľadiska takto získaných priamych a nepriamych dôkazov je podľa názoru odvolacieho súdu možné bez akýchkoľvek dôvodných pochybností mať za preukázané, že sa skutok stal práve tak, ako je z hľadiska spôsobu a rozsahu opísané vo výrokovej časti rozsudku. Takéto dôkazy (výpovede poškodených, svedkov) v spojení so znaleckým dokazovaním odvolací súd považuje za dostatočné na vyslovenie záveru o vine obžalovaného. Výpovede svedkýň poškodených a svedkov (vzhľadom na ich vyjadrenia ohľadne najpodstatnejších okolností dôležitých pre trestné konanie a neexistencia podstatných rozporov v nich sa vyskytujúcich) vyzneli v ich súhrne jednoznačne a presvedčivo.

Pokiaľ obhajoba v odvolacích námietkach poukázala na rozpory vo výpovedi svedkyne A. B., na základe preskúmania obsahu výpovede svedkyne na hlavnom pojednávaní krajský súd nezistil podstatné a rozhodné odchýlenie sa oproti obsahu v jej jednotlivých výpovediach z prípravného konania, pričom obžalovanému na hlavnom pojednávaní nič nebránilo žiadať od vypočúvanej svedkyne vysvetlenie postupom podľa § 264 Trestného poriadku, ak sa domnieval, že išlo o podstatné odchýlenie sa od jej predchádzajúcich výpovedí, resp. dôraznejšej konfrontácie jej jednotlivých výpovedí. Rovnako krajský súd zastáva názor, že čo sa týka prevodov na účte obžalovaného, ktoré mala svedkyňa realizovať počas toho, ako bol obžalovaný vo väzbe, táto skutočnosť je nepodstatná pre ustálenie skutkového stavu.

Námietky obžalovaného k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a námietky k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obžalovaného, svojim obsahom potom nenapĺňajú žiadny odvolací dôvod podľa § 321 Trestného poriadku. Všetky vykonané dôkazy totiž tvoria uzavretú reťaz jednotlivých priamych aj nepriamych dôkazov, logicky na seba nadväzujúcich, preto i krajský súd dospel k záveru, že vina obžalovanému bola preukázaná bez akýchkoľvek pochybností, a preto rozsudok okresného súdu, pokiaľ ide o ustálenie skutkového stavu a jeho právne posúdenie považoval za správny a zákonný s tým, že konanie obžalovaného tak, ako je opísané v súlade so zisteným skutočným stavom veci vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, napĺňa znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol

zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1To/7/2012 z 30. januára 2013).

K odvolacej námietke obžalovaného, ktorá je založená na tom, že súd mal vykonať obžalovaným navrhnutý dôkaz - výsluch svedka G. I., ktorý žil s rodinou B. v spoločnej domácnosti dlhé obdobie (resp. že týmto bolo porušené právo obžalovaného na obhajobu). K tomu krajský súd uvádza, že na hlavom pojednávaní konanom dňa 04.04.2022 po vyčerpaní dostupných možností zabezpečiť osobnú účasť svedka G. I. v konaní pred súdom, prvostupňový súd pristúpil podľa § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku k prečítaniu jeho výpovede z prípravného konania zo dňa 23.08.2021. Výpoveď svedka G. I. bola realizovaná po vznesení obvinenia obžalovanému a o tomto úkone bol riadne upovedomený obhajca obžalovaného JUDr. Mgr. Marián Kropaj PhD., ktorý sa ho aj zúčastnil.

K uvedenému krajský súd vo všeobecnosti uvádza, že kontradiktórny charakter hlavného pojednávania bude zachovaný pri prečítaní zápisnice o výpovedi svedka vtedy, ak táto výpoveď bola vykonaná kontradiktórne v prípravnom konaní, t. j. ak výsluch takého svedka bol uskutočnený za prítomnosti obžalovaného alebo jeho obhajcu, alebo ak prítomnosť pri tomto úkone im bola reálne umožnená a to v ktorejkoľvek fáze konania. Uvedené právo je potrebné vnímať ako právo obhajoby ako celku, nielen obžalovaného osobne. Preto je dostatočné pokiaľ možnosť vypočuť sporného svedka bola daná aspoň obhajcovi. Obhajca túto možnosť využil, preto právo obvineného na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené nebolo. Atribútom spravodlivého procesu v tomto zmysle je zachovanie rovnosti strán pri vykonávaní dôkazu výsluchom svedka a splnenie požiadavky, aby aspoň raz v konaní mal obžalovaný alebo jeho obhajca možnosť položiť svedkovi potrebné otázky, prípadne aby mohol vznášať námietky proti priebehu výsluchu či proti samotnému obsahu výpovede svedka, alebo proti protokolácii výpovede. Obžalovaný, resp. jeho obhajca, musí mať vždy reálnu možnosť svoje právo na obhajobu realizovať a je len na ňom, či ho využije. Túto možnosť obhajca obžalovaného JUDr. Mgr. Marián Kropaj PhD. ohľadom svedka G. I. mal, preto aj krajský súd dospel k záveru, že vykonať opätovné dokazovanie výsluchom svedka G. I., ktoré navrhoval obhajca obžalovaného počas hlavného pojednávania ako aj v odvolacích námietkach, by bolo nadbytočné. Navyše ani tento dôkaz by podľa odvolacieho súdu nijak neprispel k objasneniu samotného skutku ani k objasneniu pohnútky konania obžalovaného či poškodených.

Zároveň obhajca obžalovaného v doplnení odvolania navrhoval vykonať dôkazy - výsluch svedkov L. M., P. O., G. M., L. D., K. L. a J. G.. V tomto smere krajský súd zastáva názor, že opakované vykonanie výsluchu uvedených svedkov by bolo vzhľadom na dôkaznú situáciu absolútne nadbytočné a žiadne nové skutočnosti dôležité pre trestné konanie by tieto osoby súdu nepriniesli, nakoľko tieto boli vypočúvané už na hlavnom pojednávaní dňa 21.02.2022 a dňa 16.03.2022.

Obžalovaný ďalej namietal, že výsluch, resp. rozhodovanie o väzbe sa nemalo konať bez prítomnosti ustanoveného obhajcu. V tejto súvislosti krajský súd z obsahu spisu zistil, že zo zápisnice o výsluchu zadržaného-podozrivého A. B. zo dňa 28.06.2021 vyplýva, že po zákonom poučení podľa príslušných ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku A. B. deklaroval, že obhajcu si nevolí ani nežiada, aby mu bol ustanovený. Zo zápisnice o výsluchu obvineného A. B. zo dňa 28.06.2021 vyplýva, že po zákonom poučení podľa § 122 ods. 1 Trestného poriadku a poučení podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku obvinený výslovne uviedol, že poučeniu porozumel s tým, že si svojho obhajcu nevolí a ani nežiada, aby mu bol ustanovený teraz, uvidí ako bude rozhodnuté o jeho sťažnosti. Uznesením Okresného súdu Piešťany zo dňa 30.06.2021 pod sp. zn. 21Tp/16/2021 bol obvinený A. B. vzatý do väzby, preto vznikol u menovaného dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Následne opatrením zo dňa 01.07.2021 pod sp. zn. 21Tp/16/2021 sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Piešťany ustanovil A. B. obhajcu JUDr. Mgr. Mariána Kropaja, PhD.

Krajský súd k tejto odvolacej námietke obžalovaného ďalej uvádza, že z dikcie ustanovenia § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vyplýva, že obvinený nemusí mať obhajcu v prípade, ak je mu vznesené obvinenie a je podaný návrh na vzatie do väzby, a taktiež obhajcu nemusí mať ani počas výsluchu, keď sudca pre prípravné konanie rozhoduje o jeho väzbe. Obvinený musí mať obhajcu ihneď po vznesení obvinenia len v prípadoch uvedených v § 37 ods. 1 písm. b), c), d) a e) Trestného poriadku. Krajský súd na porovnanie tiež poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky pod sp. zn. R 39/1979, z ktorého vyplýva, že dôvod povinnej obhajoby uvedený v § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vzniká momentom vzatia obžalovaného do väzby (§ 72 Trestného poriadku), a nie už jeho zadržaním

(§ 86 Trestného poriadku), prípadne vznesením obvinenia proti osobe podozrivej, ktorá bola zadržaná (§ 85 Trestného poriadku). Vychádzajúc zo zápisnice o výsluchu zadržaného-podozrivého A. B., dospel krajský súd k záveru, že obžalovaný bol poučený o svojich právach, avšak obhajcu si nezvolil a ani nežiadal, aby mu bol obhajca ustanovený. Preto sudca pre prípravne konanie postupoval správne, keď ustanovil obžalovanému obhajcu až po tom, ako bol vzatý do väzby, keďže podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vznikol u obžalovaného dôvod povinnej obhajoby.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že došlo k opakovanému porušeniu jeho základných práv už v prípravnom konaní poukazujúc na skutočnosť, že je srbskej národnosti, neovláda plynule slovenský jazyk, nerozumie významu odborných slov a terminológií, k tomu krajský súd uvádza, že zo zápisnice o výsluchu zadržaného-podozrivého A. B. zo dňa 28.06.2021 rezultuje, že obžalovaný žiadal, aby bol pri jeho výsluchu prítomný tlmočník do srbského jazyka. Z tohto dôvodu bola opatrením vyšetrovateľa PZ zo dňa 27.06.2021 pod ČVS: ORP-962/3-VYS-TT-2021 (č.l. 29 spisu) pribratá tlmočnica F. J. S.. Následne bol výsluch zadržaného-podozrivého A. B. ako aj ďalšie procesné úkony s obžalovaným realizované za prítomnosti pribratej tlmočnice. Taktiež zo zápisnice o výsluchu zadržaného-podozrivého A. B. zo dňa 28.06.2021, ako aj zo zápisnice o výsluchu obvineného A. B. zo dňa 28.06.2021 vyplýva, že tento v nich vyhlásil, že porozumel poučeniu a súvisle vypovedal aj napriek možnosti odoprieť vypovedať. Obsah oboch týchto zápisníc nesignalizuje skutočnosť, že by obžalovaný nerozumel poučeniu o svojich právach, v tomto duchu dokonca nie je obsiahnutá žiadna námietka, či už zo strany obžalovaného alebo jeho obhajcu, a žiaden iný relevantný dôkaz preukazujúci opak obžalovaný súdu nepredložil, preto posúdil túto odvolaciu námietku aj krajský súd ako zjavne neopodstatnenú.

K výroku o treste:

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (obdobne pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a celou spoločnosťou. V treste je teda obsiahnuté spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne ako aj etické (obdobne pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tost/19/2015 zo dňa 23.6.2015).

V súlade so zákonom postupoval prvostupňový súd aj pri ukladaní trestu obžalovanému, prihliadal pritom ku všetkým okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska naplnenia účelu trestu a jeho výmery, pričom starostlivo a uvážene prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravu, prichádzalo do úvahy pri nezistených žiadnych poľahčujúcich ani priťažujúcich okolností. Správne preto okresný súd rozhodol o uložení výlučne nepodmienečného trestu odňatia slobody, a to na spodnej hranici trestnej sadzby v zmysle § 208 ods. 3 Trestného zákona vo výmere sedem rokov. Takto uložený trest zohľadnil tak okolnosti spáchaného skutku (skutok páchaný obžalovaným po dlhší čas), ako aj osobu obžalovaného (ktorá vystupuje impulzívne až výbušne najmä voči blízkym osobám

a maloletej vnučke), preto ho považoval aj krajský súd za plne zodpovedajúci zásadám ukladania trestov charakterizovaných v § 34 a nasl. Trestného zákona, ako i požiadavke nielen individuálnej, ale najmä generálnej prevencie.

Zákonu zodpovedá aj výrok rozsudku, ktorým bol obžalovaný zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko tento nebol v priebehu posledných desiatich rokov pred spáchaním trestnej činnosti vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

K výroku o náhrade škody:

Na výrok o vine sa v plnom rozsahu viaže aj zákonný výrok o náhrade škody, v ktorom prvostupňový súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodenú E. B. a poškodenú C. D. B. odkázal s ich nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy na konanie na civilný proces alebo pred iným príslušným orgánom. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje so spôsobom, akým okresný súd poškodené v zmysle zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov odkázal s ich nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom, a to z dôvodu, že v zmysle citovaného zákona č. 274/2017 Z. z. nárok na odškodnenie obete násilného trestného činu podľa tohto zákona vzniká až keď v trestnom konaní nadobudol právoplatnosť odsudzujúci rozsudok, pričom o tomto nároku rozhoduje ministerstvo spravodlivosti. Krajský súd na toto odôvodnenie v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s ním v jej relevantnej časti stotožňuje, bez potreby akýmkoľvek spôsobom tieto dôvody meniť alebo výrazne doplniť.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nárok na odškodnenie obete násilného trestného činu podľa tohto zákona vzniká, ak v trestnom konaní nadobudol právoplatnosť rozsudok alebo trestný rozkaz, ktorým sa páchateľ uznáva vinným zo spáchania trestného činu, ktorým bola obeti násilného trestného činu spôsobená ujma na zdraví, alebo rozsudok, ktorým bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený, pretože nie je trestne zodpovedný pre nedostatok veku alebo nepríčetnosť a ujma na zdraví nebola obeti násilného trestného činu plne uhradená inak.

Úplne na okraj, ako obiter dictum, krajský súd na margo ďalších odvolacích námietok obžalovaného a poškodenej dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania. Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument, ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa odvolací súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakovane vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018).

Keďže krajský súd potom nezistil žiadne dôvody pre zmenu prvostupňového rozhodnutia, odvolania obžalovaného A. B. a poškodenej C. D. B. ako nedôvodné v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietol. Vzhľadom k tomu, že poškodenej E. B. podala odvolanie po zákonom stanovenej lehote, krajskému súdu nezostávalo iné, ako odvolanie poškodenej E. B. ako oneskorene podané v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.